

БАРВНИКИ СЕРІЇ BASE COAT DYE ДЛЯ ФАРБУВАННЯ ШКІРЯНОГО КРАСТУ**Липський Т.М., Гаркавенко С.С., Охмат О.А.***Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ, Україна
litini@bigmir.net*

Сьогодні у світі спостерігається тенденція збільшення попиту на сучасні, комфортні, ексклюзивні вироби з натуральної шкіри. В першу чергу це стосується взуття, для індивідуального виготовлення якого застосовують шкіряний Краст. Краст відносять до шкір з натуральною лицьовою поверхнею (full grain leather), для яких не було проведено механічне облагороджування (шліфування, тиснення тощо). Зазвичай, Краст виробниками взуття підбирається нефарбований, що дає можливість створення на його поверхні індивідуального кольору або ефекту. Краст при цьому фарбується вручну і переважно вже у готовому виробі. Для надання кольору використовують спеціальні композиції (так звані колоранти) на водній або безводній (органічній) основі. Залежно від основних характеристик застосовуваних барвників Красту надають специфічних властивостей: яскравого або нетрадиційного кольору, ефекту потертості або патини, металічного блиску тощо. Для визначення базових характеристик барвників обрано матеріали італійського виробництва серії Base coat dye синього та брунатного кольорів. Виробником зазначено, що за своїм класом барвники є аніліновими, використовують їх для надання основного кольору та тонування виробів із Красту та шкір з натуральною лицьовою поверхнею, зазначена також відсутність у матеріалах восків чи плівкоутворювачів.

Перелік властивостей, що визначено в результаті дослідження, включав розчинність барвників у воді, рН розчину барвника, його однорідність, кислото- та лугостійкість, стійкість до жорсткої води. Дослідження проведено відповідно до стандартних методик визначення якості синтетичних барвників [1]. Дослідні барвники для Красту наявні на ринку виключно у вигляді готових до використання композицій. Тому визначення рН потенціометричним методом проведено для вихідних композицій. Рівень рН обох барвників відповідав інтервалу 6,7-6,8, при цьому сухий залишок барвника синього кольору становив 12,2 %, а брунатного – 2,5 %. Барвники легко розчиняються у воді за температури 25 ± 2 °С. При визначенні однорідності барвників шляхом паперової хроматографії виявлено, що дослідні барвники є сумішевими. На смужці фільтрувального паперу, по якій мігрував розчин барвника впродовж 15 хвилин, чітко вирізняється темно-фіолетовий відтінок у синього барвника. Брунатний колір, відповідно до дослідження, виявився сумішшю червоного та коричневого кольорів. Кислото- та лугостійкість розчинів барвників, що характеризує їх стійкість до осадження під дією концентрованих (100 г/ см^3) розчинів мурашиної та сульфатної кислот, а також карбонату натрію, максимальна (5 балів) для обох барвників. Появи осаду при дії електролітів на розчини барвників не спостерігається. Розчини дослідних барвників також стійкі (5 балів) до води з жорсткістю $7,13 \text{ мгекв/дм}^3$; стійкість до води з жорсткістю $14,26 \text{ мгекв/дм}^3$ менша і складає 3 бали (спостерігається випадіння осаду). Але зважаючи на те, що вказані готові композиції не розводять додатково водою при використанні, цим показником можна знехтувати.

Відповідно до отриманих результатів, можна говорити про високу якість барвників серії Base coat dye, включаючи і їх стійкість до хімічного впливу. Наявність яскраво виражених відтінків на нашу думку не є недоліком, оскільки на готових виробах це буде проявлятися у зміні тону забарвлення при різному освітленні.

Список використаної літератури

1. Данилкович А. Г. Практикум з хімії та технології шкіри та хутра : навч. посіб. / А. Г. Данилкович. – Київ: Фенікс, 2006. – 340 с.